

ALSÓLENDVAI HIRADÓ

Egész évre 8 K
Fél évre 4 „
Negyed évre 2 „
Egyes szám ára 29 fillér

Felírók szerkesztés, lapnyúlóbus és kiadó:

BALKÁNYI ERNŐ.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Hirdetések egyezség szerint.

A nyitlér soronkint 1 korona.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Zalamegye néprajzi kincsei.

Írta: SÁGI JANOS.

V.

Mielőtt elhagynánk a népek átkutatott házat, vizsgáljuk meg, hogy a lakóház és a melléképületek miként helyezkednek el a telken. Vessük papira a jellegzetesen berendezett telkek és épületekkel alaprajzait. Külön vámnak-e a melléképületek, vagy a lakóházzal egy fedél alatt?

A németeknél pl. egy fedél alatt van az istálló a lakóházzal. Az állatokhoz való közelség teremtette ott a sok kedves állatmesét.

A néprajz művelője a melléképületek elhelyezéséről leolvassa a gazdálkodási viszonyokat, amelyek ismét más tanulságok vezetnek.

Fényképezük, rajzoljuk le a melléképületek típusait is, különösen az ős típusok legközelebb álló alsófokú alakokat. Hálás néprajz főladat a régi hegyi hájakok, pincék képeinek bemutatása is, ameleken még több az ősiség, mint a falvak házáin.

A műkedvelő fényképez, a rajz kultúvája vessen figyelt a falusi házak kerítéseire. Látja majd, hogy olyan helyeken, ahol az erdő nagysága mellett egykor olesó volt a fa, hasított keményfából készítették a kerítéseket, melyeknek felső végét vesszőfönsz fűzte össze. Ezek is gyűrűnek az erdők pusztulásával. Helyettük a városban

vett lécből készített rásos kerítéseket lének föl. Pusztulnak a sövényfenék, lépnek járó kapuk is. Ezek helyét is városias vas-és lécpapok foglalják el.

Ime, aki nemcsak néz, hanem lát is, még a kerítésekből, a kapukból is leolvassa az illető község haladásának történetét!

Nagyon hálás dolgot művel, aki a falusi harang-lábak, eszöknyuhók, a zárlat alá helyezett községek utca-vegein tanyázó örök konyuhók és a primitív élelviszonyok egyéb tárgyait örököti meg képeivel és leírásával.

Nagy szívségget tesznek a néprajzi muzeumnak azok, akik a falvaknak alaprajzait készítik meg. A rajzokat a kataszteri és telekönyvi térképekről másolhatják le. A néprajz művelője az alaprajzokból olvassa a falu történetét.

A régi népek pl. össze-visszaságban építkeztek. A falu olyan alaprajzából, melyen átbotáiba menő görbe utcák, zsák-utcák vannak, következtethetjük, hogy a falu hajdan germán teleplétek volt.

Azok a falvak, melyeknek alaprajza szűk, egyenes, két sörös utcát tüntet föl, újabban keletkeztek, papi vagy főúri birtokon letelepülések következtében. A szabályos utcasoron, a telkek egyöntetű alakján, egyenlő nagyságán látjuk az egyidőben történt kiosztást. A keszthelyvidéki falvak szabályos sorai, egyenlő telkei a hajdani Fatesztics gróf letelepítéséről beszélnek. Ha az ilyen sörös faluhoz ellenkező irányban utcák épültek, a rajzból azonnal látjuk,

hogy az eredeti utca, mely közüba esik, s melyben a templom van. A többi az új utca.

Mentsük meg a lakott barlangok képeit. Az azok környékén való ásás sokszor megbecsülhetlen régészeti leletekhez is juttat.

A vándor-cigányok mai élete alig van magasabb fokom, mint az egykori barlang-lakóké. Tarsadalmunkban a cigányok „egy darab Ausztráliát” képeznek. Életük rávilágít emult évezredek alacsony kultúrájára. Külföldön a cigányok tanulmányozása valóóság tudományára, a „ciganológia”-vá fejlődött. Nálunk ezzel sem törődnek. Kéne van ahhoz kedve, hogy cigánytisort fenyképezzen, cigány varázslótárgyakat gyűjtson, s általában betekintsen a cigányputrik eljárási világába? Ez pedig érdemes néprajzi feladat. A statisztika igazolja, hogy a kőbör-cigányok száma mindinkább csökken. A civilizáció hangosan követeli telelepitésüket, mostani életmódjuk megrendszabályozását. Ha a cigányok beilleszkednek a modern társadalom életmódjának keretébe: meg-megérthetnek idők ősisége pusztul el örökre. A cigányok életmódjának, lakás-és táplálkozási viszonyainak tanulmányozásával, gondolatviláguk, babonáik, jeleik, eszökeik, habár kevés munkájuk termeikeinek megismerésével, megvilágítva látjuk azokat az idöket, melyekben bizonyára az egész emberiség a cigányok alacsony kultúrájában küzdött a létell.

Meghalt egy ember.

Nem sirt senki sem, amikor Kerner Flóris temették. A gazdaasszony és néhány hivatalbéli kollégája kísérete ki utolsó útjára, közlöt a halottas kocsi tetéjére a temetkezési vállalkozó adott, miután nem akadt szerető szív, jó barát, akinek észbe jutott volna a temetés obliágit díszlet, a koszorút megadni. Sivár öszi idő kedvezett a temetés hangulatának, a szürke égboltozatnál lanyhán permetezett a hideg eső s a kollégák szidták a csunya, rosszindulatú időjárást, amely a temetés alkalmából nekik náthát fog okozni. Mikor leeresztették a koporsót a sírba, felkerelkedett egy hideg keleti szél, végigszökölt a temető fonnyadt ciprusain, száraz cecelláin, az emberek borzongva húzódtak a kölközeset mögé és hangosan szidták a sivító szelet — ez volt Kerner Flóris halotti danája. Tompán, részvétlenül zengtek: „Elmegye a sírba” azután a miatánkkal végeztek fokozott sebességgel a hant hantra esett a koporsó felett, néhány per múlva készen állt a sírdomb, jelezvén, hogy itt egy ember fekszik és fedelmi fog még legalább harminc esztendőig, miután ezen idő telével, a földny értelmében a sírok felásatának, hogy új halottaknak adjának helyet. Sietve mentek el az emberek a temetőből és Kerner Flóris, a mint magósan élt egész életében, magósan maradt könn a temetőben is. Egyedül vak sötétség vette körül odalent a föld mélyén a temet, a szemek, melyek, amíg látták, a boldogtalanság keseri

könyvet sirták, a szívet, amely még dobogott, egyebet se tudott csak fájni és epekedni. Jobb Kerner Flórisnak odalent.

Estedlek. Az eső elállt, a felhők oszladzóba vannak s a nap, mint a végét érti nyájas öreg ember mosolygóni próbál szomorú öszi világára. Egyik másik kereszt halványan aranyos fényben csillog, a temető félcémetek magányában ez a csillogás jól esik a szemnek, mutatja, hogy itt sem szűnt meg közlen az élet.

Egy asszony gőzöledik frissen hantolt sírdomb felé s amikor odakér, térdére roskadt és sirt, Sírún hullnak a könyveit, Kerner Flóris mégis mégis megírta valaki.

Egy asszony, aki szerette a halottat. Huszonöt év előtt együtt barangoltak a kisvárosi temetőt övező szőlőskertekben, kéz a kézben, szem a szemben és bár nem mondták, hogy szeretik egymást, néma beszédjükből megértették, hogy egymáshoz tartoznak.

Flóris akkor szegény diáker volt, aki leckeadásból, meg a gimnázium szerzetes tanárok asztaláról élt, miután jó tanuló volt és néhai atyja, aki vagyonos polgár volt a városnak, annak idején kegyes alapítványt tett a szerzet javára. De azért Kerner Flóris bizott magában, bizott a jövőben, erős volt a karja, a lelke s az élettel való birkozást semmibe sem vette. A lány, egy vagyonos kereskedő egyetlen gyermeke, szerette Flóris, ez volt a jövője, a vágya az akarata. Flóris, amikor tisztába állt azzal, hogy a szíve Annuskáé, tisztában volt már magával is, a jövőjével is. Azon a napon, amikor először csókoltá

meg a leányt, gyönyörű, nagyszerű álmai, amelyekkel a jövőt maga elé képzelte, mint egy varázstűzre szertefoszlottak és egy esendes, meleg, kis házitűzhez sok csoportosultak. Nagyság, a pénz, csillogás, vezérszerp — sok gyönyörű vágyairól lemondott az Annuska felel szemé kedvéért — minél hamarabb feleségül birni őt, ez lett szívének egyetlen óhajása. S ahelyett, hogy Pestre ment volna tovább tanulni, ideháza maradt a kis városban, hivatalt vállalt, hogy mindig Annuskija közelében maradhasson. Három év múltán ki-neveztek egy kis hivatalba, amelynek jövedelméből szerényen él lehet tartani egy családot. Első dolga volt beállítani az öreg vaszónkereskedőhöz s megkérni a leánya kezét. Annuska atyja nagyot nézett az őse percben, aztán a szeme köze névett Kerner Flórisnak.

— Hát mit gondolt öcsém uram! Azért tartattam a leányomat az apácnak, azért költöttem háromszáz vég vászon árát francia nyelvre, zongorázására, hogy egy városi írónak adjam a leányom? Nem ettem gombát. Az ilyen szegény ördögnek, mind maga, öcsém, varórény kell, hogy éppen tanió, aki segíteni tud az urának a keresetben. Nem uri lánny kell magának, aki szerencsétlennek éri magát ha padlótl kell surrolnia. Így egy, öcsém uram! Isten hívérel.

Kerner Flóris úgy ment az öreg vaszónkereskedő boltjából, mint aki valami nagy bukóval feje őtöttek. Vége az élet reményének. Arra hogy le tagadják tőle az Annuska kezét, soha nem is gondol. Ugyan maga körül látott már sok hasonló dolgot, a kártársai kisebb nagyobb

A műkedvelő fényképezések szives figyelmét felhívom az elősorolt dolgok fényképezésére. Ugy a hazai-, mint a külföldi múzeumok szivesen veszik a lemezeket. A műkedvelő temérék lemezt használnak el a közönség képhétkárára, míg ha néprajzi tárgyakat választanak ki: nagy szolgáltatást tennének a tudományának. Sok képi igazolná, hogy művelt társadalmunk nagy zömének érkeve van a múzeumi ügyek iránt. Ha a külföldi múzeumokat el tudónk látni, az eddig elfeledett lemezek tudományos értékű képeivel: a művelt külföldi nemzetünk iránt való tisztelete nagyon fokozódna.

Felhívom a figyelmet az arctipusok fényképezésére is. A magyar nép zömének arcát nem tudtuk még eddig fényképekben bemutatni. A falvak jó arcu magyarájtai fényképezésük, vagy fényképezésük le. Eglyelőre azokat az embereket válogassuk ki, akiknek magyar származásával legalább a valószínűség szerint meggörződtünk. Az arclétefényképezésnek csak akkor van tudományos értéke, ha azt szemben és profilban vettük le. A gép fehér ítévének közepén hosszában és keresztben vonalat húzzunk. A gépet úgy állítjuk be, hogy szemben fölvetélnél a függélyes vonal a gép fele fordult ember képekére arca közepén, a profil fölvetélnél pedig a vízszintes vonal a szemgödör alsó és a fünylány felső szélén vonuljon keresztül.

Országos- és hetivásárok, választásokkor nagyobb vidék közönsége gyűl össze. Ilyenkor a szép magyar férfiakat a városban a hivatos fotografus fényképeztesztük le. A műkedvelő vizgázyon, hogy a nap a rendes nézést ne befolyásolja, mert különben torz-arcokat mutat a fénykép.

(Folytatása következik.)

— **Gróf Wilczek Frigyes** városunk országgyűlési képviselője a néppártból kilépett. Nem tűztekünk hosszabb kommentárt a kilépéshez, csak azt jegyezzük meg, a milyen nyugodt lélekkel hagyta ott képviselői ur a helyet a most folyó politikai küzdelmekben ép olyan nyugodtan fogadta tőle a választók a meg nem érdemelt bizalmát megvonni.

szemeli hajóterésén megismertették vele az érem másolatát is, de ő Annuskát egy kiválasztott más leányának, a maga szeméjét pedig egy oly hatalomnak tartotta, amelynek ni sem állhat az utáiban. S most belátta, hogy ő is csak egy fűt, mint sok szegény ördög, aki olyan kocsiba kaspaszkodik, amelyik nem veszi fel. Aznap este beszélt Annuskával, aki hideg volt hozzá és zárkózott. Amint Flóris elment, az apa maga elé csettinta a lányát és szigorú predikációt tartott neki.

— Neveltettek, tanitattalak, jöletben nőttél és most egy kollidus akarsz lenni. Tudod-e mi az: nyomor és szegénység? Bin és szegény! Tudod mi az, amikor lomposan, kopottan kell az utat járni és mikor mulatságtól, szórakozástól tartózkodsz? Tudod-e mi az: fűtlen szoba, rossz étel, vacsora, amely után éhenes kelsz fel az asztalról? Nohát ennek az életnek még neki, ha annak a szegény kis irnoknak a felesége leszel. Ha hozzá megy, tőlem ne számíts támogatásra, mert nekem még három gyermekem van, akikről gondoskodnom kell. A te könnyelműségednek köldözátváni nem lehetnek.

— Es beszélt még neki sokat az éreg vászronkereskedő a szegénységéről, a nélkülözésről, az örökösletlen életéről, ami rá várna Kerner Flóris oldalán.

— Annuska engedelmessé szofogódni lályt volt. Elhitte azt, apa mondott és sírva ígerte meg, hogy lesz szerelméről.

A járdák tisztántartása.

(V.) Egy vendéglistát Közégen a járdá elhanyagolása miatt a rendőrség megbírtotta. A vendéglistá felbevezte, de az alsópán a felbevezte elutasította azzal az indoklással, hogy az utcák, különösen a járdák tisztántartását városi szabályzat előírja. Ránk névve nem az eset — mert ilyen sok fordult elő nálunk — bír érdekel, hanem az a városi szabályzat, melynek szemlése nálunk nem honosított meg, melynek megkezdése ellen a házigazdák sokat vétenek és melynek szigorú megtartása mindnyájunk érdeke volna.

A szabályzat a következő:

1. §. Valamely földtelék tulajdonosa, mely földtelék beleszik az utcavonalba, valamint minden háztulajdonos, kinek háza utcavonal képez, valamint nyilvános épületek tulajdonosa tartoznak a járdát sepreríteni és tisztán tartani. Bérbeadott házak előtt a bérlet terhelé alá köteleesség.

2. §. A járdák tisztogatását napokint — ünnepek vasárnapokát kivéve, nyáron 7 és 8, télen 7 és 9 óra közt kell teljesíteni. Az utca sepreredék nem szabad a csatornába seprni. Száraz időben a járdát seprés előtt meg kell öntözni.

3. §. Havazáskor a járdát le kell sepreríteni. Sikos, csuszásznak járdát hamuval, homokkal vagy fűzreszettel meg kell hantolni. A havat az utcavasatona szélre a csatornanyílás közelében halomra kell seprerni olyképpen, hogy a víz folyása a csatornába megakadályozva ne legyen. Záporeső vagy hóvaladások a csatornanyílások olyképpen kell kitisztogatni, hogy a víznek lefolyása legyen. A havat a háztétől nem szabad az utcára hantálni.

4. §. Minden háztulajdonos tartozik a háza előtti járdán felgyűlemelt szemetet — csereszelet — eltávolítani, amelyben erre más egyen, kit a mulasztás terhel, felősségre nem vonható.

5. §. Szenterlakodás következtében beszipkított járdát a lerakódó fél tartozik tisztogatni.

6. §. Ez a szabályzat jóváhagyása után azonnali életbe lép.

A szabályzat közlése jelenleg idősező. Az utolsó havazás alkalmával a háztulajdonosok nem tartották meg az előírt kötelezettséget, sőt a hó ott maradt a járdákon, napról felolvadt este reggel megfagyott, úgy, hogy a járdák elvezetelyes voltak. A rendőrség ugyan meghagyta a tulajdonosoknak, hogy tisztogassák, takarítsák el a havat, de sok háztulajdonos a meghagyást kutyába se vette. Ilyenkor kellene a késedelmes háztulajdonosokat idézésekkel farsztani, bírsággal sújtani. Ha ezt nem teszi a rendőrség, karáink, testü óvásának érdekében örög. Egyensúlygyakorlatokra pedig nincsen mindenkinek kedve. Csak az a bizonyos számár nem a jégre, mikor nagyon jó dolga volt. Scarrafia, a jölt országba már régóta megszűnt Nagykanizsán. Mi a mindennapi kenyérért küzdünk és ebben ne akadályozzon meg a sikos járdá.

— És ezt meg is mondta Kerner Flórisnak.

— Isten áldja meg kisasszony, szolt Flóris s ezzel sarkon fordult és távozott. Nem mondta a leánykát, hogy miatta hagyta felbe pályáját melyen talán nagyra vihelté volna. Nem tett szemrehányást csendesen elment s otthon keserves sírással dült le az asztalra.

Azóta nem beszélt a leánnyal. Mikor férjhez ment az Annuska a járási orvoshoz, Kerner Flóris az napon nagy merít csapat pajtásaival elitta a két havi fizetését, ruszig volt egy hétig, aztán kijönandót és azóta nem is mulatott többet. Csendes, mogorva ember lett belőle, asszonyfélével szűk szem állt. Szürke egyhanguságban telték át a dolgokra, a jó pontosságát végezte el s a pajtási csak azt a változást észlelték rajta, hogy nem tudott többé mosolyogni. Husz év mult el s az aggyelgyé végre meghalt. Doktorok azt mondták székhüdes, a háziasszony, Galambosn azonban megsekedtött rá, hogy a szive fájdalma ölte meg. Mert nem bírta felelteni a járási orvosné.

A selyembe öltözött szép ir asszony pedig most ott sir keservesen az elhagyott sír fölött. Annuska boldog volt örök életben, közlekedésigéven teljesítette, de mióta asszony lett, nem tudta mi az öröm, mi az edes csók.

Kijött a temetőbe, a férfi sírjához, akik szeretett s miközben sűrűn hullottak könnyei, aggodva nézett szét, nem látja e valaki? . . .

FELHÓ AKOS.

HIREK.

— **Ünneplés.** Szép és lélekelmő ünneplépt rendezett folyó hó 26-án az alsólendvai polg. iskola tanári kara. Murkovicz János ki már 50 éve tanit és Iványi Andor voltak az ünneplétek. 25. éve már annak, hogy Murkovicz János alsólendva iskolában szolgált a nép oktatás néma ügyét. Szolgált a multban és szolgálja a jelenben is nagy szeretettel és oly lelkesséssel a melyhez fogható a mai kor gyermekeiben már csak ritkán találunk. Iványi Andor, nyugalmos vonulása alkalomával árszótotték el a tisztelet jeleivel. Az ünneplés folytatását képezte a Korona Szállóban este megtartott 50 teríték társasvacsera a melyen az ünneplékelmő számos tanítványa és tisztelője gyűlt össze.

— **Eljegyzés.** Szeleosty Szeleosty L. Emil lovászi tanító eljegyezte feleségőre Gaál István keresztnemlősi plébános kedves nővérét, Rózsikát. Gratulálunk!

— **Eszkívő.** Németh Sándor járásbírósi hivatalnok folyó hó 19-én tartotta esküvőjét Nagy Irma kisasszonnyal, Nagy Ferenc helybeli polgár kedves leányával.

— **Uj olvasókör Alsólendván.** A függetlenség párt több lelkes hiva megvalósítani kívánja ezen pártunk nagy részéből óhajt, hogy itt egy függetlenségi olvasókört alakítsanak, melynek céljai minden más országától láryenesen független Magyarország alkotmányának társalgás közben a tagok közt való anyag megismertetése; hazafias törekvés arra, hogy minden polgár jogait és kötelezést megismerje, s míg az előbbieket gyakorolni, az utóbbiakat betölteni törekedjék; politikai s hazánkért érdeklő, valamint községen közgazdasági ügyeire és társadalmi ügyeire vonatkozó kérdésekben egymást felvilágosítani, a szemleli művelődést fejleszteni, s a társadalmi életet kedélyessé tenni. — Az ezen cél szivükön hordozó polgárok a körhöz való csatlakozásokat Petrik Gyula ügyvéd úrnál, a párt elnökénél, bejelentethetik.

— **Anyakönyvi vizsgálat.** Soós Pongrác anyakönyvi felügyelő folyó hó 21-én vizsgáلتa meg a tapozalmi m. kir. anyakönyvi hivatalt s azt az anyakönyvek vezetést teljesen rendben találta.

— **Uj kórház.** Dr. Hárty István megyei főorvos Keszthelyen a kórházbizottsággal értekezletet tartott. Ennek eredményeként elhatározták, hogy Keszthely szegény fölme: az eddigi bacillus fészék, a régi kórház helyett az új kórházat a jövő tavasszal építik meg. Az eddigi kórház szép telken a Balaton Múzeum épül.

— **Vendég szerpülés.** Szoyer Ilonka a m. kir. operaház jeles énekesnője Haidlberger Arthur szerpélvezetővel a mult vasárnap Keszthelyen szerpelt. Keszthelyi Iljuszák Önképző Körének estélyén Az Amazon természet a közönség szufalosság megöltötte.

— **Tolvaj falusi esküdt.** Csáktornyai letelezőnk Jakupics Flóris, Levasics András, Szersa Sándor, Ivanovics Ilyán IV. helykerületi lakosok rendszeresen lopták Festetics Jenő gróf Sashegy körül érdeklőit erdőből a fá. Ejeltenként meuték ki az erdőbe és a legzebb fákat fűrészeltek le, melyeket aztán Levasics András és Jakupics Flóris értékesítettek, mint épület és tüzelőfát. Folyó hó 19-én éjjel azonban rajta vesztettek a lopásom, mert a csendőrség járőre akkor legte meg őket, mikor épen egy szőp fa nedvesen buzgókodtak. A jó madarak ugyan megfogottak a csendőrk látára, de egyet sikerült közölök elfogni s ez elárulta a többi névét is. A tolvajok beismerő vallomása, kinek bemonadása szerint: necsak négyen szötktek a fát lopni, hanem ő már Jambrovics Elek közégi esküdttel is volt lopni, mikor az esküdt ur őt valósalagban felfogadta napszáma fá lopni.

— **Szerencsétlenkedés.** Búki Naca a diási kovács eszelős, szivbajos leánya este vízért ment a házikúttól 20 lépéssnyire fölé közhözuk. Odáiban hiába várják a visszatérért. Kimentek utánna. Sajnártja lete, mert a kuthban megfáradt szegény fa Naca cipőit a víz fölött. Mikor a leány a kút fölé hajolt szivbaja elérte, s az alacsony káván keresztül a kuthba esett. Mire kihiaták: jobb hazába költözött. Reá is, családijára is megváltás volt a halál.

— **Szerencsétlenség.** Egy revolvert vittek javítás végett Alsózhely József lakatos mesterhez. Varga Mátyás segéd vette át a kezébe nem figyelve arra, hogy a fegyver töltve van. Segéd a revolvert szétszedni próbálta miközben az esült s a szerencsétlenség kezét keresztül löfte. A sebesült beállították kanizsai kórházba.

— **Eltűnt asszony.** Novák Teréz mikszavári jómódú paraszti asszony folyó hó 9-én nagy-nagy káoszt utazott, hogy ott a 10-ik esküszökezi tárgyalás alkalmával a Ganser Antalné sz. Bogdán Verona gujgatótási és lopási bűnügyében tanúként szerepeljen. Az esküszökezi tárgyaláson még megjelent, de a többi mikszavári tanuval nem utazott vissza. A tárgyalás bevezetél előtt ismerőseitől s azóta nyoma vesztett.

— **Mese egy vasúti tolvajlásról.** Valpatics József névű varasdi lakosnál folyó hó 14-én délelőtti 11 órai vonattal Csáktornyaóra utazott, hogy bizonyos adósságát lefizesse. A vonaton állással szerint egy asszonnyal és egy fiatalemberrel utazott egy felükben, kik közül az asszonyt ismerté. Amint a vonat a magyar területre ért, a fiatal ember a két nő orra előtt egy zsebkendőt lobogtatott meg s a kenderből kiáradó szagtól mindkettő nő elvesztette az eszméletét, mikor a fiatalember Valpaticsnétől elvette a nála volt 400 koronát és lehurta ujjaival az arany gyűrűket. Valpaticsné csak akkor vette észre a pénz és gyűrű eltűnését, mikor már leszálltak Csáktornyán és a fiatal ember is eltűnt. A csendőrségnél tett jelentés alapján a csendőrség nyomozása különös eredményre vezetett eddig, arra tudniillik hogy az egész vasúti lopáshistoria a legnagyobb valószínűség szerint csak mese lesz, miáltal a fizetési határidőt akarta hátrább tolni az adós. E mellett bizonyít az a körülmény is, hogy a csendőrség nemcsak az állítólagos tolvajt nem tudta kézrekeríteni, de még az együtt utazó ismerős asszony kilitét és tartózkodási helyét sem sikerült megállapítani.

— **Védkezés a vörheny ellen.** Dr. Goda Lipót nagykanizsai orvos figyelmeztette a kerületben levő iskolák igazgatóit, hogy azokat a gyermekeket, kiknek szülei házában vörheny van, ne engedjék iskolába járni, amennyiben az egészséges gyermek nem laknék a beteg gyermektel elkülönítve. Az iskola a ragályos betegségeknek ténylegveszélye már a gyermekek szoros érintkezésénél fogva. Azért csak helyeseltetik a nagykanizsai orvos intézkedése. A hitetlen Tamások persze, kik sohse láttak lényegében, hogy történik egy-egy fertőzés, nem hisznek a vörheny rendkívül nagy fertőzőképességében. De hát nem a tudatlanság lábain mulik az egészségügyi rendszabályok alkalmazása! Akik pedig nem akarnak hiánytalan, hogy vörhenybetegség ellen a legjobb óvintézkedés az elkülönítés, akik báran túl teszik magukat ezen óvintézkedésen, azok ugyancsak a Don Quixette ur bátorságát mutatgatják...

— **Jó tanács.** Egy szorgalmas újságolvasó megfigyelte, hogy az ország meteorologiai intézetnek és a Meteor időjósolási többnyire ellenkezők. Így a folyó hétre is az egyik eső, a másik hideget jelez. Bármelyik következnie is be; meg-híltésnek vagyunk kitéve. S ilyenkor használjunk RÉTHY-féle PÉMETEFŰ-CUKORKÁT, mely csak akkor valódi, ha mindenki eldöntötte a készítő: RÉTHY BÉLA gyógyszerész neve rajta van.

Irodalom.

Az erdei szalonka vadászata (Vadászati monografia). Irta: LakatosKároly.

Az erdei szalonkának, ennek a sok tekintetben rejtelmes életrészonyu kis erdei csodának vadászati monografiája irodalmunkból mindegyike hiányzott, de sőt néhány rég elavult művecskétől elkeltintve, hiányzott magából a világrödelomból is. E hiány azonban pótolva lett Lakatos Károly kiváló ornithológusnak s vadászati szakírónak, egy a főtől cím alatt most megjelent monografiájával által, melynek révén szégyenszer vadászati és egyben ornithológiai szakirodalmunk is egy valóban nagybecsű művel lett gazdagabb.

Szakszerű kiválóságán és hézagpótló becsein kívül emeli e mű értékét még az a körülmény is, hogy hazánkban első nemű mű az önállóan

összeröglendő vadászati monografiák terén, miért is igazán halás lehet a magyar vadászszerzőnk Lakatos Károlynak, ki különben is fáradságtalan buzgalommal és kiváló szakértelemmel igyekszik elhanyagolt vadászati szakirodalmunkat nagybecsű alapvető művekkel gyarapítani, melyeket a paloták vadászkezelőitől kezdve le a vadőrök szerényke ganyhóig mindent megcélolunk a tegezes istennő híveinél, sőt Lakatos Károly művei a legnagyobb helyen is méltánylásban részesülnek, hisz csak nem rég történt, hogy egy másik nagy munkája dedikációjának elfogadása által József Ágost főherceg tüntette ki Lakatos.

Szerzőnk ezen újabb könyvét átalapozva, rendkívül érdekes és mesteri tollal megírt fejezetet találjuk ebben a szalonka életrészonyu és természetrajzi sajátosságainak, melyek mind a szalonka eredeti megfigyeléseit és tanulmányait alapulnak; — továbbá föl vannak dolgozva e műben mindazok a tudnivalók és sportász érdekeségek, melyek a vadászat szempontjából érdekel birhatnak szent Hubert hűveire; szóval, e műben nemcsak a vadász, hanem a szaktudós is megtalálja a maga részét és érdeket.

A mit Egervári Gyula országos vadászati felügyelőnek, vadászati érdekeink eme érdemes előharcosának van ányva. Tehát méltóbb helyre alig adresszálhatta volna szerzője. A mi 10 nagy 8-adrét nyíri terjedelmű s igazán előkelő díszrel van kiállítva. Igen emelik értékét és díszét a művészi kiváltsági színes mű-mellékletek, szövegrajzok és igen sikerült vadászati ábrázolatok, valamint az igen jól festő színes boríték is.

Arra igen szép aranymetszettel, festményvel díszítettet vászonköntésben 3 forint; füze 2 forint. Megrendelhető a könyv a pénz előleges beküldése vagy utánvét mellett íj. Nagel Ötő könyvkereskedésében Budapesten, Múzeum-körút 2. szám.

Piaci gabonaárak.

Buza	19 K. — fill.
Borz	16 K. — fill.
Arpa	15 K. — fill.
Zab	14 K. — fill.
Tengeri	15 K. — fill.
Burgonya	8 K. — fill.

**Egy csapláros
nős azonnal felvétetik.**

Czím a kiadóhivatalban megtudható.

Világhírű!

a „REKORD” festészeti műintézet akválióan sikerült feltelegnagságu arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közzégyűjtő által hitelsített) elismerővel a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:

Ola]-, aquarell- és pastelfestésben fénykép után 48—63. cm. nagyságban ár 20 K. Legfinomabb kivitelű **Blom-, Platin- és krétarajz** ára ———— 5 korona.

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu képét készíttunk mindenkinek **teljesen ingyen**, ha részintre 3 rendelést szerez és azokat egyenkint vagy egyszerre beküldi.

„REKORD” festészeti műintézet
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 46.

Sok ezer ember egészsége
fogja megvédeni a legújabb, szabadalmi azélt

„Japan” kloset-tülés.
Minden árnnyékhözre alkalmazható.

Vízöltés nélkül!
Teljesen szagtalan!
A legnagyobb tisztaság!
Nem tiszthat be!
Nem dugulhat be!
Legbiztonságos!
Elegőpótlási cikke”. Szoba/klosettek. Beépítő kocsik.
Képen bevezetők hivatalos ingyen. 30
Guttmann L. kloset gyár
BUDAPEST, IV. Városház utca 2. szám
(Központi telefonos munkahely)

**BRAZÝR FÉLE
SOSBORSZESZ**

**NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA**
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLEKELVÉ VAN!

RETHY BÉLA
GOTTSZELER
PÉMETEFŰ-CUKORKÁR
BÉLA
ÁRA 60 fillét.

Köhöges, r-kelettség és hurut ellen a leg job b a
RÉTHY-féle
Pemetefű cukorkánál!

Vásárlásnál azonban figyezzünk és határozatlan RÉTHY-félet kerjünk mivel sok hasznatlan UTANZATA van.
1 doboz 60 fillér.
Csak RÉTHY-félet fogadjunk el!

Kincses Kalendárium

megjelen és kapható Balkányi Ernő papirkereskedésében
Alsólendván és Muraszombatban.

A PESTI NAPLÓ új karácsonyi ajándéka

— A magyar —

Festőművészet Albuma

Páratlan dísz, külső kiállításban és belső tartalmában egyedül álló remekmű az, amelyet a „Pesti Napló” az 1904. év karácsonyára szánt megjelölésű olvasónak. Eddigi karácsonyi ajándékaink díszes sorozatát folytatta most a „Pesti Napló”, új és minden eddigi ajándékok mesterségtiszarsányával díszítve, melynek címe ez lesz:

A Magyar Festőművészet Albuma

A magyar festőművészet remekeinek gyönyörű foglalatja lesz ez a páratlanul álló díszmű, amely a magyar festés remekműi fogja felölelni a XVII. század nagy magyar festőit, Képzőművészeti és Manóvázolati kezűleg egész a jelenkorig, amikor Munkácsy Mihály, Székely Bertalan, Lotz Károly, Benczúr Gyula, Madarász Viktor és Zichy Mihály vezetésével hatalmas gárda szolgálja a magyar festőművészetet. A magyar tradícióban nincs még olyan mű, amely a magyar festőművészetet ilyen gazdagsággal mutatja be. Ötven nagyszabású festményt szenteltünk ki, amelyet mesterei kivételül

lesz, olyan, mint amelyek a Vörösmarty-Albumot eseményről avattak a magyar könyvtárhoz.

Remekmű a magyar festőművészet történetét a könyvben először ismertető esztétikusnak érdekes és népszerű előadásban fogják bemutatni. A szöveget számos festménynek a szöveg közé nyomott másolata fogja kísérni, úgy, hogy az ötven többszámú művel párolp együtt a Magyar Festőművészet Albuma a legzadagabb és legizsesebb tára lesz a magyar festőművészetnek. A „Magyar Festőművészet Albumát” meg fogja kapni a Pesti Napló minden előfizetője, aki az év végéig, akár havonta is, de állandóan és megakasztás nélkül előfizető marad. Minden felíróért ekkorossal véget azonban meg kell jöveztünk, hogy azok az új előfizetők, akik az 1904. évre szóló előfizetésük fejében a Vörösmarty-Albumot megkapták, a Magyar Festőművészet Albumát is meg fogják kapni, ha egy további egész évre előfizetnek.

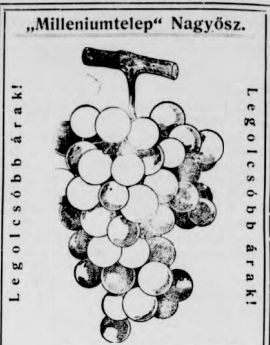
Ötven műlapon

mutatnak be a magyar köznépséget. Az ötven műlapon nagy részgyönyörű

sok színnyomású kép

A Pesti Napló előfizetési ára egész évre 28 kor., félve 14 kor., negyedévre 7 kor., egy hóra 2 kor., 40 fill. Szorokostól és kiadóhivatal.

Budapest. VI., Andrassy-ut 27. szám alatt van.

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki **ingyen** kéri Magyarországon legnagyobb szőlősköztőlünk árjegyzékét, a mely szőlősköztőlünk állami segítségével és állami felügyelet mellett létesül.

3-20

Villamos zseblámpa.

Megbízható, szolid gyártmány. Az újnak az egy nyomása folytán csodálatos fényvilágossá sugárzik. Teljesen veszélytelen, kényelmesen a zsebben hordható. **Bateria** kiscserélhető.

Ára teljesen felszerelve **3 korona**, pótbateria **1 korona**.

Kapható, esetleg szétküldi utánvetéllel:

BALKÁNYI ERNŐ,
 könyv- és papirkereskedőbe.

Alsólendván és Muraszombatban.

Szenzációs ajándék — a magyar olvasóközönségnek!!!

Az „Ország-Világ” huszonötéves jubileuma.

Örömteljes büszkeséggel jelentjük olvasóinknak, hogy az év karácsonyán az „Ország-Világ” **negyedszázados** fennállását ünnepli. Huszonöt éve immár annak, hogy az „Ország-Világ” első száma megindult, hogy megkezdje diadalmas körútját a magyar olvasóközönség körében. Nem akarunk az alkalommal kitérni arra, hogy milyen usz-piczumok között indult meg ez az újság és mint 100 25 év alatt a magyar kultúra jelentős faktora. Bőségesen szől arról az a remek

JUBILÁRIS ALMANACH,

mely a jubileum alkalmából az év karácsonyán fog megjelenni és a mely meg a karácsonyi ünnepek előtt az összes előfizetőknek **külön kereszt-könyvet ingyen és díjmentesen lesz megküldve.** A „Jubiláris Almanach” nemcsak tartalom, de külső kiállítás tekintetében is méltán feltűnő fog kelteni.

A Jubiláris Almanach részben a szerkesztőkön, dr. Váradi Antalón és dr. Falk Zsigmondon kívül csaknem az összes jeles írók, költők és zeneszerzők adtak kéziratot.

Ez a díszes tartalom feleslegessé tesz minden dícserelet. Egyetlen kötetben foglal helyet a magyar íróvilág minden díszre, legkiválóbb poétáinkkal és zeneszerzőinkkel együtt. Külön hangsúlyoztuk azonban a „Jubiláris Almanach” külső kiállítás tekintetében el fog térni az eddigiektől. Alakja nagyobb és letisztultabb, papíra erősebb lesz az eddigieké, belső kiállítás pedig olyan díszes lesz, hogy az méltán feltűnő fog kelteni még nyomdai szakkörökben is.

Az Almanach 320 oldal terjedelmű lesz. Minden egyes oldalnak külön más és más keretrajza van, melyek 4-5 színben nyomódtak. Az első iv egyes oldalainak keretei meg az asszír és ó-egyiptomi stílusban vannak megrajzolva, mely az utolsó iv keretei már a modern seccszó stílusban vannak tartva. Közben pedig a szemből-szemből, tarkánál-tarkánál oldalakat megnyitnak gyönyörűséget az olvasónak. Az „Ország-Világ” szivesen adja a Jubiláris Almanach-tal tanulóit nagy áldozatkészségnek előfizetői szemben, az Almanach gyönyörű, nálunk még páratlanul álló kivételével pedig a feltűnő dícserelet és elismerés európai híri nyomdákát, a Pesti könyvnyomda-részvénytársaságot és annak litografiai osztályát illeti.

A színes keretrajzokon kívül az Almanach **illusztrációi** is feltűnő

fognak kelteni. Hazai festőművészeink és szobrászaink színe-java bocsátotta legzsebb alkotásainak egy-egy reprodukcióját az Almanach részére rendelkezésünkre. Hogy eziránt is már most feltekezzük olvasóinkat, felmentjük azoknak a művészeknek nevet, a kiknek illusztrációt a „Jubiláris Almanach” tartalmazni fogja. Ezek:

Szobrászok:	Festők:
Füredi Richárd	Márkus Géza
Holló Barnabás	Rádai Béla
Horvay János	Rónai József
Istók János	Szalomszky Odón
Ligeti Miklós	Técs Ede
Lukács Lajos	Zala György
	Barta Ernő
	Kalmár Elza
	Fargó József
	Glatz Oszkár
	Jendrassik Jenő
	Helbing Ernő
	Kacziány Odón
	Ujváry Ignáz

Az Almanach kiegészítő része lesz az a bő fejezet, mely a magyar ipar és kereskedelem múltját, jelenét és jövőjét fogja népszerűten ismertetni. Vezető cikkek irtak ebbe a részbe **Matkovecsky Sándor** és **Szterényi József**. Többi cikket is legkiválóbb közgazdászaink írták. Erdekes és érdekes munka ez, mely bizonyára minden olvasó érdeklődésére fog találni.

Ez lenge tehát rövid ismertetése a készülő „Jubiláris Almanach”-nak, melyet még a karácsonyi ünnepek előtt fog az „Ország-Világ” összes előfizetőknek megküldeni.

A mint tehát látvánál, az „Ország-Világ” Jubiláris Almanachja a karácsonyi könyvtárvalóság szenzációja lesz. És ezt az Almanachot mindenki

— ingyen —

kapja meg, a ki — bár csak negyedévre is négy koronával — az „Ország-Világ” előfizetői sorába lép.
 Nem ajánlhatunk tehát jobbat és hasznosabbat e lap olvasóinak, mint hogy fizesse nekik elő hazánk és legnépesebb, legelterjedtebb, legzsebb és legértelmesebb heti lapjára, mely

ajándékul többlet ad,

mint a mennyi a lapnak egész évi előfizetési ára.
 Az „Ország-Világ” előfizetési ára: negyedévre 4 korona, félve 8 korona, egész évre 16 korona s az előfizetési pénzek az „Ország-Világ” kiadóhivatala címére: Budapest, V., Hold-utca 7. sz. kiadóhivatal.